

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

László Sólymos
minister

Bratislava 16. júna 2017
Číslo: 3/2017-pet.-1.17

Vážená pani Paulíková,

dňa 22. marca 2017 bola na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) doručená Petícia „Za živé rieky a čistú vodu“, v ktorej ste uvedená ako osoba určená na zastupovanie v styku s orgánom verejnej moci. Petícia obsahovala list s textom petície, 1051 písomných podpisových hárkov s 13 259 podpismi a na 166 stranách zoznam 5 949 osôb, ktorí petíciu podporili v elektronickej podobe. Podpísaní občania v petícii žiadajú kompetentných – ministerstvo, vládu SR a Národnú radu SR, aby zabezpečili splnenie požiadaviek zhrnutých do 8 bodov.

V súlade s § 5d ods. 1 a 4 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“) bol na pôde ministerstva dňa 22. mája 2017 prerokovaný predmet petície so zástupcami petičného výboru spolu so zamestnancami odborných útvarov ministerstva.

Po posúdení obsahu petície a na základe prerokovania petície, k jednotlivým požiadavkám (bodom petície) na základe § 5 ods. 6 zákona o petičnom práve Vám uvádzam nasledovné:

- 1. Spracovanie novej vodnej politiky – zrušenie uznesenia vlády SR č. 33 z 21. januára 2015 a prepracovanie dokumentu „Návrhy orientácie, zásad a priorít vodohospodárskej politiky SR do r. 2027“ tak, aby vodná politika SR bola starostlivo uvážená a spracovaná na základe najlepších dostupných vedeckých poznatkov, za účasti zainteresovaných subjektov a v duchu participácie a spolupráce;*

Z dôvodu, že vo veci bola podaná súdna žaloba na zrušenie „Návrhu orientácie, zásad a priorít vodohospodárskej politiky SR do r. 2027“, na prerokovaní dňa 22. mája 2017 bolo dohodnuté, že tento bod sa ďalej nevyhodnocuje.

2. *Dôsledná ochrana vôd v súlade s Rámcovou smernicou 200/60/ES o vode – zmena kompetenčného zákona č. 575/2001 Z. z. tak, aby bolo oddelené rozhodovanie o hospodárskom využívaní vôd od ochrany vôd;*

Tomuto bodu sa nevyhovuje. V súčasnosti požiadavku na zmenu kompetenčného zákona ministerstvo neakceptuje z dôvodu, že riešenie problematiky vôd v rámci jedného rezortu umožňuje komplexný a vyvážený prístup k ochrane vôd a jej trvalo udržateľnému využívaniu, čo preukázala aj dlhodobá prax a rôzne modely kompetencií v minulosti. Riešenie navrhované v petícii sa však v budúcnosti nevylučuje, musí ísť o celospoločenský a hlavne politický konsenzus.

3. *Nezávislosť procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie – zmena zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (EIA/SEA);*

Tento bod sa nevyhodnocuje, nakoľko v súčasnosti sa pripravuje nový zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, pričom v tejto súvislosti ministerstvo oslovilo široké spektrum zainteresovaných subjektov, vrátane mimovládnych organizácií. Je teda reálne vytvorená možnosť aktívnej účasti zainteresovaných subjektov na príprave zákona ešte pred začatím riadneho legislatívneho procesu schvaľovania návrhu zákona.

Pri príprave nového zákona ministerstvo bude zvažovať aj možnosť uhrádzania nákladov na vypracovanie odborného posudku odborne spôsobilou osobou, ktorú určí príslušný orgán, zo špeciálneho fondu vytvoreného z príspevkov navrhovateľov. S uhrádzaním nákladov na vypracovanie zámeru a správy o hodnotení, prípadne ďalších odborných dokumentov pre účely posudzovania vplyvov na životné prostredie, tak ako navrhli zástupcovia petičného výboru na prerokovaní petície dňa 22. mája 2017, neuvažujeme.

4. Dôsledná implementácia ustanovení Rámcovej smernice 2000/60/ES o vode do všetkých politík vecne príslušných rezortov; pri nových projektoch spoľahlivé zistenie a vyhodnotenie ich predpokladaných aj skutočných vplyvov na stav vôd a prijatie účinných opatrení na zabránenie zhoršenia stavu vôd;

Uznesenie vlády SR č. 33/2015 k dokumentu „Návrh orientácie, zásad a priorít vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2027“ v bode B.2. priamo ukladá vecne príslušným rezortom (ministromi pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, ministromi dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, podpredsedovi vlády a ministromi vnútra, ministromi obrany a ministromi hospodárstva) zohľadniť zásady a priority v návrhu pripravovaných sektorových rozvojových dokumentoch, ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na stav vôd.

Ministerstvo akceptuje a podporuje požiadavku implementácie smernice o vode do politík vecne príslušných rezortov a uvádzam, že existuje medzirezortná spolupráca pri schvaľovaní sektorových politík. Prioritne však ide o zodpovednosť príslušných rezortov.

K druhej časti bodu týkajúceho sa zistenia a vyhodnotenia predpokladaných aj skutočných vplyvov na stav pri nových projektoch uvádzam, že posúdenie významnosti vplyvu realizácie novej trvalo udržateľnej rozvojovej činnosti človeka, alebo nového trvalo udržateľného rozvojového projektu na vodný útvar, je podkladom a nevyhnutnou podmienkou pre povoľovacie konanie - pred rozhodnutím o umiestnení novej trvalo udržateľnej rozvojovej činnosti človeka, alebo nového trvalo udržateľného rozvojového projektu (podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon)). Ak sa preukáže, že je tento vplyv významný, je potrebné zo strany navrhovateľa projektu alebo činnosti zabezpečiť preukázanie splnenia podmienok stanovených v článku 4 ods. 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES (prebratého do § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona).

Na prerokovaní petície dňa 22. mája 2017 ste v tejto súvislosti poukázali na to, že okresné úrady nie sú informované o materiáli Postupy pre posudzovanie infraštrukturálnych projektov podľa článku 4.7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky. O tejto problematike budú pracovníci štátnej vodnej správy okresných úradov opätovne informovaní v rámci celoslovenského stretnutia pracovníkov na jeseň v roku 2017.

5. Prepracovanie strategických dokumentov vodného plánovania v súlade s európskou vodnou politikou; vypracovanie transparentného, vecného a adresného programu opatrení na dosiahnutie dobrého stavu povrchových a podzemných vôd a jeho realizáciu;

Tomuto bodu sa nevyhovuje. Vodná politika Slovenskej republiky v oblasti vôd je úzko previazaná s vodnou politikou Európskej únie v rámci spoločnej implementačnej stratégie vyplývajúcej zo smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (rámcová smernica o vode). Tak isto je v súlade aj s ďalšími strategickými dokumentmi prijatými na úrovni Európskej komisie. Neoddeliteľnou súčasťou Vodného plánu Slovenska, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 6/2016, je Program opatrení zameraný na riešenie identifikovaných významných vodohospodárskych problémov vo vzťahu k cieľom do roku 2021 stanoveným na národnej úrovni, ako aj na úrovni medzinárodného povodia Dunaj. Vodný plán Slovenska sa každých šesť rokov prehodnocuje a aktualizuje. Celý proces prípravy sa uskutočňuje v súlade so spoločnou implementačnou stratégiou pre rámcovú smernicu o vode (2000/60/es) a pre smernicu o manažmente a hodnotení povodňových rizík (2007/60/es).

K Vašej námietke prednesenej na prerokovaní petície dňa 22. mája 2017, že program opatrení nie je adresný, nie sú jasné priority a k požiadavke, aby sa verejnosť zúčastňovala už pri spracovávaní strategických dokumentov vodného plánovania, uvádzam, že na pripomienkovanie jednotlivých strategických dokumentov bol vytvorený dostatočný priestor tak v rámci ich posudzovania v procese SEA, ako aj v rámci verejných konzultácií podľa Rámцovej smernice o vode. Konštruktívne návrhy boli do predmetných dokumentov zapracované. Program opatrení je neoddeliteľnou súčasťou Vodného plánu, konkrétne tvorí kapitolu 8. Štruktúra programu opatrení odpovedá identifikovaným významným vodohospodárskym problémom (organické znečistenie povrchových vôd, znečistenie povrchových vôd živinami, znečistenie vôd prioritnými látkami a látkami relevantnými pre SR, hydromorfologické zmeny a problémy kvantity a kvality podzemných vôd). Program opatrení je navrhovaný vo vzťahu k cieľom k roku 2021 stanoveným na národnej úrovni a úrovni medzinárodného povodia Dunaja a medzinárodného povodia Visly pre jednotlivé významné vodohospodárske problémy. Jeho podkapitoly stručne popisujú národné ciele, prístup k dosiahnutiu cieľov, samotný návrh opatrení a zhodnotenie efektívnosti opatrení pre jednotlivé kategórie významných vodohospodárskych problémov v členení na jednotlivé čiastkové

povodia a správne územia povodí. Pre jednotlivé opatrenia sa určuje časový plán ich uskutočnenia, ako aj zdroje a spôsoby úhrady nákladov na ich uskutočnenie. Pri každom opatrení sa vyhodnocuje predpokladaný výsledok z hľadiska zlepšenia vodných pomerov v danom vodnom útvare.

6. V rámci plánu adaptácie na klimatické zmeny vypracovanie programu zelenej infraštruktúry a jeho začlenenie do dokumentov vodného plánovania;

K tomu uvádzam, že dokument pod názvom „Plán adaptácie na klimatické zmeny“ nie je v súčasnosti oficiálnym dokumentom ministerstva. Významným dokumentom v danej problematike je však Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, ktorá bola prijatá uznesením vlády SR č. 148/2014. Uvedená Stratégia obsahuje všetky efektívne dostupné opatrenia vrátane zelenej infraštruktúry, ktoré boli zahrnuté do strategických dokumentov vodného hospodárstva. V súčasnosti prebiehajú práce na aktualizácii národnej adaptačnej stratégie, ktorá má byť predložená na rokovanie vlády do 30. apríla 2018.

Ministerstvo zväzi požiadavku petičného výboru, ktorá bola uvedená na prerokovaní petície dňa 22. mája 2017, a to aby v rámci vyššie uvedenej aktualizácie národnej adaptačnej stratégie bola definovaná a rozpracovaná časť venovaná zelenej infraštruktúre, a to najmä vo vodnom hospodárstve.

K tomuto bodu ďalej uvádzam, že návrh preventívnych opatrení „zelenej infraštruktúry“ je súčasťou príslušných strategických dokumentov vodného hospodárstva, pričom ich plánovanie a realizácia ide súbežne s návrhom a realizáciou opatrení „sivej infraštruktúry“. Pre „zelenú infraštruktúru“ platí, že je navrhovaná a realizovaná na miestach, kde to prírodné podmienky umožňujú a kde je preukázateľný ich účinok a efekt. Opatrenia v rámci tzv. „sivej infraštruktúry“ sa realizujú tam, kde sú účinky „zelenej infraštruktúry“ nedostatočné pre naplnenie stanovených cieľov.

7. Vypracovanie úplne novej koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR založenej na najlepších dostupných vedeckých poznatkoch o vplyvoch hydroenergetických zariadení na životné prostredie a zahrňujúcej aj spoľahlivé hodnotenie ich kumulatívnych vplyvov na stav vôd, biotopov a krajiny;

Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky do roku 2030 bola schválená uznesením vlády SR č. 12/2017. Vzhľadom na skutočnosť, že vo veci bola podaná súdna žaloba, na prerokovaní dňa 22. mája 2017 bolo dohodnuté, že tento bod sa nevyhodnocuje.

8. Aktívna a účinná účasť verejnosti, samospráv, občianskych združení, akademických a výskumných pracovísk na riešení problémov súvisiacich s ochranou vôd Slovenska;

Aktívna a účinná účasť akademických a výskumných pracovísk na riešení problémov súvisiacich s ochranou vôd Slovenska je zabezpečená v dostatočnej miere. Obdobne aj účasť samospráv, občianskych združení a v neposlednom rade verejnosti, nakoľko ministerstvo v súlade s právnym poriadkom má vytvorené podmienky na účasť verejnosti pri schvaľovaní koncepčných materiálov a pre doplnenie uvádzam, že aktívna účasť verejnosti je v jej záujme. Dostupnosť materiálov a strategických dokumentov je zabezpečená v jednotlivých fázach prípravy (posudzovanie vplyvov na životné prostredie, medzirezortné pripomienkové konanie) v elektronickej podobe (Enviroportál, e-stránky štátnych inštitúcií...) a všetci, teda aj odborná verejnosť a dotknutá verejnosť, majú možnosť sa k návrhom vyjadriť, prípadne predložiť svoje návrhy. Nad rámec uvedeného sú zástupcovia verejnosti prizývaní do rôznych pracovných skupín a okrúhlych stolov, kde majú možnosť aktívne presadzovať svoje návrhy a riešenia konkrétnych problémov.

Záverom zdôrazňujem, že prvoradým cieľom vodnej politiky Slovenskej republiky je dosiahnuť dobrý stav vôd a tento cieľ bol určujúcim pri spracovaní všetkých relevantných strategických dokumentov vodného hospodárstva. Chcem ubezpečiť všetkých signatárov petície, že zabezpečenie ochrany vôd v záujme obyvateľov Slovenska je prioritným cieľom rezortu životného prostredia.

S pozdravom

Vážená pani
Ing. Martina B. Paulíková

